

W numerze m.in.:

- **Lista patronów JOW**
- **Spis konferencji JOW**
- **Relacja z Krakowa**
- **Zniekształcenie woli wyborców**
- **Jurczyk w Nowym Jorku**
- **Kronika**

BIULETYN INFORMACYJNY

**POSEŁ Z KAŻDEGO
POWIATU!**

Nr 22
Kwiecień 2005 r.

Ruchu na rzecz Jednomandatowych Okręgów Wyborczych

Minął rok od Zjazdu Założycielskiego Krajowego Komitetu Referendalnego, jaki odbyliśmy 27 marca 2004 we Włocławku, i wypada nam podsumować dorobek minionego roku.

Podjmując naszą akcję referendalną, wielu z nas sądziło, że najważniejszym elementem naszej pracy będzie akcja zbierania podpisów z postulatem referendum, że jeśli obywatele Rzeczypospolitej w taki sposób zamanifestują swoją wolę, to sprawa referendum będzie rozwiązana. Dzisiaj pora, aby zwerfikować ten pogląd. Po naszym Zjeździe do akcji weszła Platforma Obywatelska i jej działacze zebrali, jeszcze w grudniu 2004, ok. 750 tysięcy podpisów i odpowiedni wniosek złożyli u Marszałka Sejmu. Upłynął kolejny kwartał i w tej sprawie nic się nie dzieje, Sejm nie podjął debaty i nie wiadomo kiedy, i czy w ogóle, ją podejmie. Jest to jeszcze jedna dobitna lekcja udzielona Polakom, z jaką demokracją mamy do czynienia. Mamy fatalną ordynację wyborczą, która odbiera sens demokratycznym wyborom, ale jesteśmy także, *de facto*, pozbawieni prawa do referendum, bez względu na to ile podpisów jesteśmy w stanie przedłożyć naszym władcom.

Na IV Zjeździe, odbytym w listopadzie w murach Uniwer-

V Zjazd Krajowego Komitetu Referendalnego o JOW w Wyborach do Sejmu Konin, 9 kwietnia 2005

Mamy dość podpisów, petycji, apeli i uchwał

sytetu Jagiellońskiego, zadawaliśmy sobie pytanie o intencje Platformy Obywatelskiej, jakie przyświecały podjętej przez tę partię akcji: czy ma ona na celu to samo, co stawia sobie za cel Ruch JOW i Krajowy Komitet Referendalny, czy też jest to raczej batalia o głosy wyborców w najbliższych wyborach parlamentarnych?

Dzisiaj, po upływie pięciu miesięcy od Zjazdu Krakowskiego i po zebraniu przez PO wymaganych podpisów, mamy jeszcze więcej wątpliwości. Nie tylko nie widzimy ani nic nie słyszymy o nacisku, jaki ta zmierzająca do władzy partia wywiera na Sejm, aby doprowadzić do deklarowanego skutku, ale zauważamy, że praktycznie zamarła jakakolwiek praca polityczna na tym polu. Liderzy partii, którzy codziennie zabierają głos we wszystkich możliwych mediach, zachowują niesłychaną dyskrecję w tej najważniejszej sprawie ustrojowej, uni-

kają wypowiedzi na ten temat, nie organizują i nie prowokują dyskusji publicznej, nie przygotowują obywateli do odpowiedniego głosowania, na wypadek gdyby jednak, do takiego referendum doszło. Wygląda raczej na to, że akcja ta przyblokowała nawet te nieśmiałe próby podjęcia debaty publicznej, z jakimi spotykaliśmy się, od czasu do czasu, w pismach takich jak „Rzeczpospolita” czy „Wprost”. Robi to wrażenie, jakby temat JOW był dzisiaj w mediach jeszcze bardziej niepożądany niż przed rokiem!

Ruch JOW, w ciągu minionego roku, nie spotkał się z żadnym przejawem zainteresowania jego działalnością, nie mówiąc o nawiązywaniu współpracy. Nasze propozycje w tej sprawie, złożone na piśmie jeszcze w czerwcu ubiegłego roku, pozostały bez odpowiedzi. W trzeciej dekadzie marca członkowie PO zorganizowali w swojej kwaterze głównej

Kronika Ruchu

od IV Krajowego Zjazdu KKR w Krakowie do V Zjazdu KRR w Koninie

9 listopada 2004, Warszawa. Zawiązał się Środowiskowy Komitet Referendalny na rzecz JOW „Operor”.

9 listopada 2004, Łowicz. Na zaproszenie Stowarzyszenia „Ziemi Łowickiej”, Jerzy Przystawa i Włodzimierz Urbańczak gościli w Domu Nauczyciela, na spotkaniu z samorządowcami, nauczycielami, przedstawicielami partii politycznych, a także dziennikarzami lokalnej prasy i radia. Po spotkaniu rozmawiali z burmistrzem Łowicza Ryszardem Budzałkiem (Honorowym Patronem Ruchu) i jego zastępcami. Złożyli też wizytę JE Biskupowi-Seniorowi Łowickiemu, ks. dr Alojzemu Orszulikowi, przedstawiając cele i zadania Ruchu.

10 listopada 2004, Łowicz. Jerzy Przystawa i Włodzimierz Urbańczak omawiali różne aspekty działań na rzecz JOW z wiceburmistrzem Łowicza Maciejem Mońką.

12 listopada 2004, Kraków. Na Uniwersytecie Jagiellońskim odbył się IV Zjazd Krajowego Komitetu Referendalnego o JOW (relacja J. Sanockiego – str. 8).

12 listopada 2004, Kraków. W „Kronice Krakowskiej”, małopolskim programie regionalnym TVP3, przedstawiono relację ze Zjazdu Krakowskiego. Poinformowano o idei 460 jednomandatowych okręgów, cytowano: prof. Tomasza Gąsowskiego, prof. Jerzego Przystawę, Janusza Sanockiego. Redaktor „Kroniki” Dariusz Bohatkiewicz w podsumowaniu powiedział: *Zmiana ordynacji wyborczej w naszym kraju wydaje się nie tyle potrzebna, co niezbędna, szczególnie po obserwacji ostatnich wydarzeń na polskiej scenie politycznej. A takim ruchom, jak Inicjatywa na rzecz Jednomandatowych Okręgów Wyborczych należy tylko przyklasnąć i kibicować – szczególnie dlatego, że na pewno osoby te nie znajdą poparcia wśród większości polskich parlamentarzystów.*

12 listopada 2004, Czerwonka, woj. mazowieckie. Rada Gminy w Czerwonce podjęła uchwałę w sprawie poparcia projektu zmiany ordynacji wyborczej do Sejmu i Senatu RP.

16 listopada 2004, Kietrz. Z inicjatywy burmistrza m. Kietrza p. Józefa Mateli powołano nowy komitet referendalny.

18 listopada 2004, Arlington, USA. Zmarła wielka, ofiarna, Polka, Alina Koziół-Starczewska-Byrska, która od ponad 25 lat ze wszystkich sił działała i wspomagała Polaków walczących w Kraju o wolną, suwerenną i niepodległą Polskę. Razem z mężem, Zbigniewem Byrskim, znanym publicystą „Kultury”, na najróżniejsze sposoby ofiarnie wspierali ludzi zaangażowanych w podziemny ruch „Solidarności”, w „Solidarność Walczącą”, a potem, od samego początku, w Ruch na rzecz Jednomandatowych Okręgów Wyborczych. Alina i Zbi-

konferencję, a do wygłoszenia referatu zaproszono przedstawiciela Ruchu. Jechaliśmy do Stolicy z nadzieją, że może jest to jakaś próba podjęcia dialogu. Niestety, nie przybyli na to spotkanie zapowiedziani w programie liderzy PO i nie poczęstowano nas nawet kilkoma minutami dyplomatycznej rozmowy. Pogłębiło to nasze podejrzenia, że liderom PO chodzi jednak o coś całkiem innego niż o zasadniczą reformę państwa. Tak zwana klasa polityczna żyje własnym życiem, własnymi problemami i mało ją interesuje los państwa i jego obywateli.

Wszystko to nie zmienia faktu, że podpisy o referendum w sprawie JOW zostały zebrane i złożone i przed naszym Komitetem Referendalnym stoi teraz jedynie zadanie organizowania odpowiedniego nacisku społecznego wy-

muszającego konieczne zmiany. Jest oczywiste, że naciskiem tym nie mogą być tylko dalsze petycje słane pod adresy polityków. Nasza wieloletnia praca, ok. 60 konferencji ogólnopolskich na temat JOW, setki spotkań i odczytów, spotkania uliczne podczas marszów, setki uchwał rad gminnych i powiatowych, stowarzyszeń, organizacji społecznych, związków zawodowych – które wszystkie domagają się JOW – stanowią dla nas wystarczającą legitymację, żeby nasze działania przenieść na inny poziom, bardziej widoczny i spektakularny, na poziom manifestacji ulicznych. Petycji, podpisów, apeli, odezw i uchwał mamy w nadmiarze. Trzeba w sposób bardziej zdecydowany i spektakularny upomnieć się o nasze niezwykłe prawa obywatelskie.

Lista Honorowych Samorządowych Patronów JOW

1. **Stanisław Adamczyk**, wójt gm. Lini w pow. wejherowskim;
2. **Radosław Baran**, prezydent m. Będzina;
3. **Jerzy Bartkowiak**, burmistrz m. Kościana;
4. **Józef Bednarz**, wójt gm. Miłówki w pow. żywieckim;
5. **Grzegorz Benedykciński**, burmistrz m. Grodziska Mazowieckiego;
6. **Paweł Bęlinowicz**, burmistrz m. Szczytna;
7. **Ryszard Bodziacki**, burmistrz m. Słubic;
8. **Ryszard Bogusz**, prezydent m. Skierniewic;
9. **Jan Broda**, wójt gm. Komornik w pow. poznańskim;
10. **Ryszard Budzałek**, burmistrz m. Łowicza;
11. **Zbigniew Burzyński**, prezydent m. Kutna;
12. **Sławomir Bykowski**, burmistrz m. Radziejowa;
13. **Stanisław Chalimoniuk**, burmistrz m. Niemodlina;
14. **Henryk Chromik**, wójt gm. Bierawy w pow. kędzierzyńsko-kozielskim;
15. **Marek Chrzanowski**, prezydent m. Bełchatowa;
16. **Jan Chwiędacz**, burmistrz m. Imielina;
17. **Krzysztof Ciołkiewicz**, prezydent m. Żyrardowa;
18. **Waldemar Czaja**, wójt gm. Zębów w pow. oleskim;
19. **Jerzy Czerwieński**, burmistrz m. Chełmży;
20. **Bogumił Czubacki**, burmistrz m. Sochaczewa;
21. **Zdzisław Czucha**, burmistrz m. Kościerzyny;
22. **Wacław Derlicki**, burmistrz m. Brodnicy;

23. **Zdzisław Domański**, burmistrz m. Kłodawy;
24. **Konstanty Dombrowicz**, prezydent m. Bydgoszczy;
25. **Ryszard Dul**, wójt gm. Łoniowa w pow. sandomierskim;
26. **Leszek Dudziak**, burmistrz m. Książa Wielkopolskiego;
27. **Jaromir Dziel**, prezydent m. Gniezna;
28. **Marian Dzieciół**, burmistrz m. Łochowa;
29. **Jan Dziubiński**, prezydent m. Tarnobrzega;
30. **Krzysztof Fabianowski**, burmistrz m. Strzelec Opolskich;
31. **Marian Flaczyński**, wójt g. Brodnicy w pow. śremskim;
32. **Edward Flak**, burmistrz m. Olesna;
33. **Adam Fudali**, prezydent m. Rybnika;
34. **Wojciech Gąsiewski**, wójt gm. Płoniaw-Bramury w pow. makowskim;
35. **Janusz Gil**, burmistrz m. Połańca;
36. **Eugeniusz Gołembiewski**, burmistrz m. Kowala;
37. **Jacek Grabowski**, burmistrz m. Szamotuł;
38. **Janusz Grobel**, prezydent m. Puław;
39. **Zbigniew Grzesiak**, burmistrz m. Mińska Mazowieckiego;
40. **Wojciech Jagiełłowicz**, wójt gm. Lubszy w pow. brzeskim;
41. **Julian Jokś**, burmistrz m. Krotoszyna;
42. **Marian Jurczyk**, prezydent m. Szczecina;
43. **Kazimierz Jurkowski**, burmistrz m. Głubczyc;
44. **Tomasz Kałużny**, burmistrz m. Wrześni;
45. **Jerzy Kepka**, wójt gm. Wejherowa;
46. **Jarosław Kielar**, burmistrz m. Kluczborka;
47. **Lidia Kontny**, burmistrz m. Dobrodzienia;
48. **Marek Kopel**, prezydent m. Chorzowa;
49. **Bogdan Koszuta**, burmistrz m. Wąbrzeźna;
50. **Henryk Kozłowski**, wójt gm. Czerwonki w pow. makowskim;
51. **Andrzej Krzysztofiak**, burmistrz m. Kwidzyna;
52. **Krzysztof Kuchczyński**, burmistrz m. Namysłowa;
53. **Mirosław Kukliński**, prezydent m. Tomaszowa Mazowieckiego;
54. **Hubert Kurzał**, burmistrz m. Leśnicy w pow. strzeleckim;
55. **Roman Lipski**, burmistrz m. Kłodzka;
56. **Henryk Litka**, burmistrz m. Dolska;
57. **Wojciech Lubawski**, prezydent m. Kielc;
58. **Tomasz Łęcki**, burmistrz m. Murowanej Gośliny;
59. **Adam Marciniak**, wójt gm. Człuchowa w pow. człuchowskim;
60. **Bogumił Marciniak**, burmistrz m. Krośniewic;
61. **Józef Matela**, burmistrz m. Kietrza;
62. **Waldemar Matuszewicz**, prezydent m. Piotrkowa Tryb.;
63. **Tadeusz Mikulski**, burmistrz m. Garwolina;
64. **Marek Mrozowski**, burmistrz m. Czeladzi;
65. **Antoni Nawrocki**, burmistrz m. Solca Kujawskiego;
66. **Sławomir Pajor**, prezydent m. Stargardu Szczecińskiego;
67. **Kazimierz Pałasz**, prezydent m. Konina;
68. **Franciszek Październik**, burmistrz m. Oławy;
69. **Janusz Pęcherz**, prezydent m. Kalisza;
70. **Mieczysław Płaczek**, wójt gm. Bobowa w pow. starogardzkim;
71. **Dieter Przewdzing**, burmistrz m. Zdieszowic;
72. **Piotr Przytocki**, prezydent m. Krosna;
73. **Bożena Ronowicz**, prezydent m. Zielonej Góry;
74. **Władysław Skrzypek**, prezydent m. Włocławka;

gniew Byrscy pomogli też materialnie wielu polskim rodzinom, które znalazły się w trudnej sytuacji. Na terenie Stanów Zjednoczonych organizowali akcje obywatelskie, demonstracje patriotyczne, kolportowali wydawnictwa podziemne, a potem wszelkie materiały JOW, w tym artykuły i książki prof. Jerzego Przystawy. W książce „Otwarta Księga” znajduje się zdjęcie Aliny Starczewskiej-Byrskiej, jak, w czasie kampanii wyborczej 1997, stoi przed Konsulatem RP w Nowym Jorku z plakatem: „Jan Olszewski signed the demand for majority vote, so we vote for ROP”, a w ręku trzyma nasze wydawnictwa z tamtego czasu. Takich akcji Alina Starczewska przeprowadziła wiele. Spotykały ją za to różniejsze szykany, parę lat temu za rozdawanie ulotek przed koncertem Pendereckiego w Carnegie Hall została ciężko pobita. Trudno byłoby znaleźć osobę bardziej serdecznie i ofiarnie oddaną sprawie polskiej. Alina Starczewska-Byrska została pochowana 22 listopada 2004 r. na cmentarzu w Mount Auburn, w Cambridge.

19-20 listopada 2004, Warszawa. Jerzy Gieysztor i Jerzy Przystawa uczestniczyli w dwudniowej konferencji „Ocena Piętnastu Lat Praktyki Konstytucyjnej w Europie Środkowo-Wschodniej”. Konferencję zorganizowały wspólnie tzw. Komisja Wenecka Rady Europy (*European Commission for Democracy Through Law*), francuski „Instytut dla Demokracji” oraz Fundacja „Ius et Lex”. Fragment relacji J. Przystawy: *„Dużo ciekawszy był dzień drugi, poświęcony ordynacji wyborczej. Mówcami byli profesorowie: Bernard Owen z Uniwersytetu Paryskiego II i Sekretarz Generalny Centrum Studiów Porównawczych Systemów Wyborczych; prof. Florian Grotz z Wolnego Uniwersytetu w Berlinie, Antoni Kamiński z PAN, prof. Jean Baechler z Instytutu Francuskiego, Akademii Nauk Moralnych i Politycznych, a ponadto dr Guy Lardeyret i dr Janusz Kochanowski, a także dr Buquicchio.*

Z wielką satysfakcją stwierdzam, że poza prof. Grotzem, który ograniczył się do analizy porównawczej różnych systemów wyborczych w krajach europejskich – niestety z wyjątkiem krajów stosujących JOW – główni mówcy, a w szczególności prof. Owen, prof. Baechler, dr Lardeyret, prof. Kamiński, w sposób zdecydowany przedstawili się jako zwolennicy JOW i przedstawili wiele argumentów politycznych, społecznych, etycznych i historycznych przemawiających za systemem JOW. Bardzo ciekawa była wypowiedź prof. Owena, który na pytanie czy zasada proporcjonalności może być rozumiana inaczej niż jako system list partyjnych – tak jak to interpretują politycy i konstytucjonaliści w Polsce, odpowiedział, że to nie jest prawda, powołał się na nazwisko wybitnego konstytucjonalisty greckiego z początków XX wieku, Nicola Saripolosa, oraz praktykę amerykańską, gdzie zasadę proporcjonalności rozumie się jako zasadę PROPORCJONALNEGO PODZIAŁU MANDATÓW NA POSZCZEGÓLNE STANY.

Rzecz uderzającą był udział w tej konferencji uczestników polskich. W zasadzie dyskusję zdominowali przedstawiciele Ruchu JOW, poza mną w dyskusji wystąpili

Jerzy Gieysztor, Andrzej Czachor, Mariusz Wis, na sali był dr Krzysztof Motyka, obok mnie siedział mec. Stefanowicz, współautor jowowskiego projektu ordynacji wyborczej. Pojawił się na chwilę Sędzia TK p. Jerzy Stępień.

25 listopada 2004, Nysa. Podczas spotkania z nyskimi przedsiębiorcami i samorządowcami, Marek Goliżewski, prezes Business Centre Club, publicznie zapytany o JOW stwierdził, że jest zdecydowanym zwolennikiem tej idei.

26 listopada 2004, Śrem. W klubie „Relax” odbyła się konferencja prasowa Śremskiego Komitetu Referendalnego. Dziennikarze „Tygodnika Śremskiego”, „Tygodnika Ziemi Śremskiej”, „Kurier Śremskiego” oraz telewizji kablowej „Relax” zostali poinformowani o przebiegu Zjazdu Krakowskiego. Zadawane przez nich pytania głównie dotyczyły przyczyn odroczenia akcji zbierania podpisów przez zwolenników JOW.

27-28 listopada 2004, „Rzeczpospolita”. W dodatku „Prawo co dnia” znajdujemy wypowiedź Guya Lardeyreta, prezesa Instytutu dla Demokracji w Paryżu: *Konsekwencją systemu proporcjonalnego jest atomizacja sił w parlamencie. Koalicje rządowe są nietrwale (...). Powoduje to niestabilność. Obywatele nie mogą kontrolować orientacji rządu. (...) Dwupartyjność, jako NATURALNY skutek zasady większościowej, daje początek silnym partiom politycznym. Możliwe jest tworzenie stałych powiązań między obywatelami a klasą polityczną. Zasada większościowa wspólnie więc z demokracją.*

29 listopada 2004, Pułtusk. Mariusz Wis reprezentował Ruch JOW w debacie: „Czy ordynacja większościowa z jednomandatowymi okręgami wyborczymi powinna zastąpić obecną ordynację?”, na Wydziale Nauk Politycznych Wyższej Szkoły Humanistycznej. Po stronie zwolenników JOW wystąpiła poseł Marta Fogler (PO), a po stronie zwolenników ordynacji proporcjonalnej poseł Witold Gintowt-Dziwiałowski (SLD). Pani Marta Fogler zdecydowanie opowiadała się za JOW i krytkowała proponowaną przez PO liczbę posłów (230). Na zakończenie debaty moderator przeprowadził głosowanie. Za zmianą ordynacji na JOW opowiedziało się 26 uczestników, za pozostawieniem obecnej ordynacji 9, 10 osób nie wyrobiło sobie zdania. Całość debaty sfilmowano, a także nagrano do archiwum uczelni.

30 listopada 2004, Kędzierzyn-Koźle. Janusz Sanocki i Piotr Smoter reprezentowali Ruch JOW na „debacie oxfordzkiej” w Zespole Szkół nr 3 w Kędzierzynie-Koźlu. Debacie, z dużym zainteresowaniem, przysłuchiwało się ok. 100 młodych ludzi.

Listopad – grudzień 2004, w periodyku „Master of Business Administration”, nr 6 (71), str. 3-11, ukazał się artykuł Jerzego Przystawy i Czesława Oleksego „Ordynacja wyborcza a mit proporcjonalności i reprezentatywności”. Czasopismo jest wydawane przez Wyższą Szkołę Przedsiębiorczości i Zarządzania im. L. Koźmińskiego, e-mail: wydawnictwo@wspiz.edu.pl

75. **Jerzy Słowiński**, prezydent m. Radomska;
76. **Marian Smutkiewicz**, burmistrz m. Nysy;
77. **Waldemar Socha**, prezydent m. Żor;
78. **Sylwester Sokolnicki**, burmistrz m. Serocka;
79. **Kazimierz Stachurski**, burmistrz m. Ożarów Maz.;
80. **Andrzej Stania**, prezydent m. Rudy Śląskiej;
81. **Zbigniew Stępień**, burmistrz m. Błonii;
82. **Jan Stępiński**, burmistrz m. Koła;
83. **Mirosław Symanowicz**, prezydent m. Siedlec;
84. **Wojciech Szczurek**, prezydent m. Gdyni;
85. **Edward Szupryczyński**, burmistrz m. Głuchoząb;
86. **Włodzimierz Śniecikowski**, burmistrz m. Gostynina;
87. **Jerzy Świątek**, prezydent m. Ostrowa Wielkopolskiego;
88. **Roman Tasarz**, burmistrz m. Golubia-Dobrzynia;
89. **Waldemar Tkaczyk**, wójt gm. Kościerzyny;
90. **Stanisław Wabnic**, burmistrz m. Ostrzeszowa;
91. **Zbigniew Walczak**, wójt gm. Gniewina w pow. wejherowskim;
92. **Stanisław Wicki**, burmistrz m. Redy;
93. **Jan Tadeusz Wilk**, burmistrz m. Malborka;
94. **Andrzej Wiśniewski**, prezydent m. Grudziądz;
95. **Jerzy Wysocki**, burmistrz m. Milanówka;
96. **Michał Zaleski**, prezydent m. Torunia;
97. **Marcin Zamoyski**, prezydent m. Zamościa;
98. **Wojciech Ziętkowski**, burmistrz m. Środy Wielkopolskiej;
99. **Ireneusz Żurawski**, burmistrz m. Złotoryi

Uwaga:

Lista obejmuje wójtów, burmistrzów i prezydentów miast, którzy zgodzili się objąć patronat nad Ruchem Obywatelskim na rzecz JOW.

Prof. Jerzy Przystawa i płk Józef Teliga.

Konferencje Ruchu Obywatelskiego na rzecz JOW

1. Wrocław, 23 stycznia 1993, zawiązuje się Ruch Obywatelski na rzecz JOW
2. Wrocław, 20 kwietnia 1996, Uniwersytet Wrocławski, Sala im. Oskara Balzera, I Ogólnopolskie Spotkanie Ruchu
3. Warszawa, 28 września 1996, Urząd Dzielnicy Śródmieście, II Sympozjum Falzmannowskie, poseł Wojciech Błasiak inicjuje powołanie Zespołu Parlamentarnego na rzecz Zmiany Ordynacji Wyborczej
4. Kraków, 22–23 marca 1997, Zgromadzenie X.X. Zmartwychwstańców, II Ogólnopolskie Spotkanie o JOW
5. Wrocław, 26 czerwca 1997, Uniwersytet Wrocławski, Instytut Fizyki, III Ogólnopolskie Spotkanie o JOW
6. Wrocław, 29 czerwca 1999, Aula Politechniki Wrocławskiej, Ogólnopolska Konferencja JOW
7. Nysa, 13-14 listopada 1999, Teatr Nyski, I Ogólnopolska Konferencja Samorządowa „Poseł z każdego powiatu”
8. Warszawa, 11 marca 2000, I Walne Zebranie Stowarzyszenia na rzecz Zmiany Sytemu Wyborczego „Jednomandatowe Okręgi Wyborcze”
9. Opole, 12 kwietnia 2000, Uniwersytet Opolski, Sala im. Księcia Jana II Dobrego, konferencja akademicka nt. JOW
10. Warszawa, 12-13 kwietnia 2000, Aula SGH, Dni Jednomandatowych Okręgów Wyborczych
11. Kłodzko, 13-14 maja 2000, Dom Kultury, II Ogólnopolska Konferencja Samorządowa „Poseł z każdego powiatu”
12. Poznań, 16 czerwca 2000, Urząd Wojewódzki, III Ogólnopolska Konferencja Samorządowa „Poseł z każdego powiatu”
13. Nysa, 22-24 września 2000, Dom Metalowca, IV Ogólnopolska Konferencja Samorządowa „Poseł z każdego powiatu”
14. Ciechocinek, 18 listopada 2000, Centrum Konferencyjne „Amazonka”, V Ogólnopolska Konferencja Samorządowa „Poseł z każdego powiatu”
15. Szczecin, 13 stycznia 2001, Zamek Książąt Pomorskich, Konferencja „Myśląc Polska”
16. Kraków, 20 stycznia 2001, Aula PAU, VI Ogólnopolska Konferencja Samorządowa „Poseł z każdego powiatu”
17. Szczecin, 17 lutego 2001, Aula Politechniki Szczecińskiej, VII Ogólnopolska Konferencja Samorządowa „Poseł z każdego powiatu”
18. Tarnów, 24-25 lutego 2001, Hotel „Tarnovia”, VIII Ogólnopolska Konferencja Samorządowa „Poseł z każdego powiatu”
19. Warszawa, 17 marca 2001, Sala Kolumnowa Sejmu, IX Ogólnopolska Konferencja Samorządowa „Poseł z każdego powiatu”
20. Gdańsk, 7-8 kwietnia 2001, Aula Politechniki Gdańskiej (1. dzień) i Rada Miejska Gdańska (2. dzień), X Ogólnopolska Konferencja Samorządowa „Poseł z każdego powiatu”

1 grudnia 2004, Wrocław. Prof. Jerzy Przy-stawa mówił o JOW na otwartym spotkaniu w siedzibie Zarządu Regionalnego Stronnictwa Demokratycznego. Relacja ze spotkania została opublikowana w biuletynie SD.

3 grudnia 2004, Urząd Gminy Olszanki. Janusz Sanocki przedstawił propozycję zmiany sytemu wyborczego i wprowadzenia JOW na spotkaniu z sołtysami gminnych sołectw. Spotkanie zorganizował wójt gminy Olszanki p. Zbigniew Furs, od dawna sojusznik Ruchu. Później odbyła się ciekawa dyskusja, w czasie której zebrani przyznali, że obecny system wyborczy nie zapewnia kontaktu posła z wyborcami, opowiedzieli się za JOW i postanowili założyć miejscowy komitet referendalny. Janusz Sanocki udzielił też wywiadu dla „Panoramy brzeskiej”.

3 grudnia 2004, Mała Wieś, woj. mazowieckie. Rada Gminy Małej Wsi podjęła uchwałę w sprawie poparcia Ruchu na rzecz JOW i zmiany ordynacji wyborczej.

5 grudnia 2004, „Wprost” (nr 1149), cytuje dr Janusza Kochanowskiego, prezesa Fundacji „Ius et Lex” (w związku z zorganizowaną przez niego konferencją międzynarodową „Ocena 15 Lat Praktyki Konstytucyjnej w Europie Środkowo-Wschodniej”), który zdecydowanie opowiada się za wprowadzeniem JOW.

W tym samym numerze, przegląd tajemniczych zabójstw w historii III RP. W artykule „Umarli na egzekucję” Tomasz Butkiewicz i Marcin Dzierżanowski upominają się również o śmierć Michała Tadeusza Falzmana, który odkrył i ujawnił tzw. aferę FOZZ, oraz prof. Waleriana Pańki, prezesa NIK, na dzień przed tym, gdy miał przedstawić Sejmowi wyniki kontroli FOZZ. Autorzy podkreślają, że żadne śledztwo, w żadnej z tych – i wielu innych (Papała, Sekuła, Dębski itp.) – spraw, nie doprowadziło do ujawnienia i skazania winnych. Przypominamy sprawę FOZZ, bo mamy świadomość, że bez JOW nie da się jej rozwikłać.

10 grudnia 2004, Murowana Goślina (Wielkopolska). Włodzimierz Urbańczak przedstawił konieczność zmiany ordynacji wyborczej do Sejmu RP i wprowadzenia JOW na spotkaniu członków Stowarzyszenia Rozwoju Ziemi Goślińskiej. Zebrani w 100% poparli naszą ideę i zadeklarowali powołanie lokalnego komitetu referendalnego. W spotkaniu uczestniczyli m.in. burmistrz Murowanej Gośliny Tomasz Łęcki (Honorowy Patron JOW) oraz sołtysi z pobliskich miejscowości. Wszyscy podkreślali pozytywny wpływ ordynacji jednomandatowej na kreowanie lokalnych liderów, a co zatem idzie na aktywizację mieszkańców: *Doświadczenie dotychczasowej pracy samorządowej pozwała stwierdzić, że im mniejszy okręg wyborczy tym bardziej odpowiedzialny wybór przedstawiciela.*

13-14 grudnia 2004, Gdańsk. Jerzy Przy-stawa i Janusz Sanocki w kolejnej „podróży misyjnej”. Relacja J. Sanockiego: *13 grudnia spędziliśmy bardzo intensywnie. O wszystko zadbał i precyzyjnie zorganizował dr Franciszek Makurat z Wydziału Nauk Społecznych Uniwersytetu Gdańskiego. Rano – spotkanie z młodzieżą klas*

maturalnych V Liceum im. Stefana Żeromskiego, dwie godziny później – w III Liceum im. Bohaterów Westerplatte („Topolówka”) i o 13.00 – w Zespole Szkół Budowlano-Architektonicznych. W każdym spotkaniu po 50-60 osób. Odbiór był znakomity! Młodzi dyskutowali i pytali: gdzie i jak mogą się włączyć w działania Ruch JOW? Zainteresowani i zyczliwi byli również nauczyciele i dyrekcje szkół. Po południu, na Uniwersytecie Gdańskim, prof. Przystawa wygłosił wykład pt. „Mit proporcjonalności”, którego wysłuchało jakieś 140 osób, w większości studenci i pracownicy naukowcy z Uniwersytetu. Obecny był m.in. prof. Józef Włodarski, wicedziekan Wydziału Filologiczno-Historycznego, oraz prof. Zdzisław Kordel z Wydziału Ekonomicznego (oba, po wykładzie, zadeklarowali się jako przekonani do JOW). Organizatorem wykładu była uczelniana „Solidarność”. Bardzo ucieszyła nas obecność wielu młodych, a zwłaszcza uczestników I Marszu na Warszawę: p. Stanisława Paszko, Grzegorza Bacha, Gracjana Cimka, Marianny Goczyńskiej i Edyty Balkiewicz. Obecni byli także organizatorzy gdańskiego Komitetu Referendalnego z p. Stefanem Grabskim na czele. Tak więc czynem uczciliśmy kolejną rocznicę prowadzenia stanu wojennego.

14 grudnia rano złożyliśmy wizytę JE Arcybiskupowi Gdańskiemu ks. Tadeuszowi Gocłowskiemu, z którym rozmawialiśmy o JOW. Po wizycie w kurii pojechalśmy do Kościerzyny, na spotkanie z tamtejszymi woJOWnikami: wójtem gminy Kościerzyny Waldemarem Tkaczykiem, sekretarzem gminy Włodzimierzem Graffem i przewodniczącym rady Tomaszem Francuzem. Dyskutowaliśmy na temat działań Ruchu JOW w nadchodzącym roku.

16 grudnia 2004, Warszawa. Instytut Druckiego-Lubeckiego pod patronatem miesięcznika „Nowe Państwo” zorganizował na Uniwersytecie Warszawskim debatę pod hasłem „Nowy system wyborczy”. Moderatorem debaty był dr Ryszard Piotrowski z WPIA UW, gośćmi postowie: Przemysław Gosiewski (PiS) i Grzegorz Schetyna (sekretarz generalny PO). Stało się też czterech wojowników: A. Czachor, M. Dakowski, R. Janowski i M. Wis. PiS opowiadał się za ordynacją mieszaną a PO zdecydowanie za 100% JOW ze zmniejszoną ilością posłów i II turą. Na zadane przez profesora Czachora pytanie: „Kto ustąpi?” postowie stwierdzili, że znają się ze wspólnej walki w NZS i różne porozumienia nie są wykluczone. Schetyna podkreślił jeszcze na początku debaty, że PiS nie proponuje niczego „nowego”, bo mieszanie ordynacji *de facto* utrzymuje konsekwencje polityczne obecnej ordynacji.

16 grudnia 2004, w „Rzeczpospolitej” wypowiada się prof. Ireneusz Krzemiński, socjolog, kierownik Pracowni Teorii Zmiany Społecznej Instytutu Socjologii UW, dyrektor Wyższej Szkoły Komunikowania i Mediów Społecznych, w artykule „Platforma oczekiwań”, z nadtytułem „Propozycje PO nie trafiają w sprawy o podstawowym znaczeniu dla Polski”.

Pragniemy zwrócić uwagę na jeden fragment jego wypowiedzi: *Najpoważniej-*

- 21. Toruń, 24-25 maja 2001, Instytut Socjologii Uniwersytetu im. Mikołaja Kopernika**, konferencja akademicka „Jednomandato-we Okręgi Wyborcze – Nowa Szansa dla Polskiej Demokracji?”
- 22. Białystok, 9 czerwca 2001, Aula Pałacu Branickich**, XI Ogólnopolska Konferencja Samorządowa „Poseł z każdego powiatu”
- 23. Krosno, 30 czerwca 2001, Klasztor O.O. Kapucynów**, Konferencja: „Zmieńmy ordynacje wyborcze do parlamentu i samorządów! – Twórzmy uczciwe państwo!”
- 24. Nysa, 6 – 8 lipca 2001, Dom Kultury**, III Międzynarodowe Sympozjum Falzmannowskie
- 25. Poznań, 17 listopada 2001, Aula AWF**, XII Ogólnopolska Konferencja Samorządowa „Poseł z każdego powiatu”
- 26. Wrocław, 2 marca 2002, Wydział Fizyki i Astronomii Uniwersytetu Wrocławskiego**, II Walny Zjazd Stowarzyszenia na rzecz Zmiany Systemu Wyborczego „Jednomandatowe Okręgi Wyborcze” i XIII Ogólnopolska Konferencja Samorządowa „Poseł z każdego powiatu”
- 27. Warszawa, 16 marca 2002, Sala Kolumnowa Sejmu RP**, XIV Ogólnopolska Konferencja Samorządowa „Poseł z każdego powiatu”
- 28. Warszawa, 19 marca 2002, PAN, Pałac Staszica**, Konferencja Naukowa pt.: „Władza nad władzą”
- 29. Krosno, 13 kwietnia 2002, Wyższa Szkoła Zarządzania i Finansów**, Konferencja Samorządowa na temat JOW
- 30. Bydgoszcz, 7 maja 2002, Wyższa Szkoła Zarządzania i Finansów**, Konferencja „Jak uzdrowić nasze państwo?”
- 31. Toruń, 8 maja 2002, Wydział Ekonomii i Administracji UMK**, Konferencja „Jak uzdrowić nasze państwo?”
- 32. Nysa, 25 maja 2002, Dom Metalowca**, Ogólnopolski Kongres Protestu: „Denacjonalizacja i ordynacja”
- 33. Tarnów, 14 czerwca 2002, Sala Lustrzana Rady Miejskiej Tarnowa**, Ogólnopolska Konferencja Samorządowa: „Czy prawo samorządowe jest racjonalne?”
- 34. Ciechocinek, 23-24 listopada 2002, Centrum Konferencyjne „Amazonka”**, XV Ogólnopolska Konferencja Samorządowa „Poseł z każdego powiatu”
- 35. Bielsko-Biała, 15-16 marca 2003, Ośrodek „ZIAD”**, XVI Ogólnopolska Konferencja Samorządowa „Poseł z każdego powiatu”
- 36. Szczecin, 27 kwietnia 2003, Hotel Radisson**, XVII Ogólnopolska Konferencja Samorządowa „Poseł z każdego powiatu”
- 37. Kraków, 4 maja 2003, Ignatianum**, Konferencja Samorządowa JOW „Ordynacja dla Polski”
- 38. Krosno, 5 maja 2003, Aula Szkoły Muzycznej**, Regionalna Konferencja JOW
- 39. Wrocław, 10 maja 2003, Politechnika Wroclawska**, Studencka Konferencja JOW „Po co nam JOW?”
- 40. Kielce, 19 maja 2003, Wojewódzki Dom Kultury**, Kielecka Konferencja JOW „Jaka demokracja?”
- 41. Rzeszów, 25 maja 2003, Instytut im. Jana Pawła II**, Regionalna Samorządowa Konferencja JOW „ABC ordynacji europejskich – Ordynacja dla Polski”
- 42. Ostrowiec Świętokrzyski, 2 czerwca 2003, Dom Kultury**, Konferencja JOW „Jaka demokracja?”
- 43. 29 czerwca - 5 lipca 2003, I Marsz na Warszawę** („Konferencja w drodze”)
- 44. Warszawa, 5 lipca 2003, Aula Uniwersytetu Warszawskiego**, Ogólnopolska Konferencja JOW

Janusz Sanocki, Koordynator Ruchu JOW.

45. Siedlce, 8 listopada 2003, Samorządowa Konferencja „JOW”
46. Piastów, 15 listopada 2003, Samorządowa Konferencja JOW „Polska – Polacy – Europa. Czas wyborów”
47. Kościerzyna, 28 listopada 2003, Samorządowa Konferencja „JOW”
48. Kielce, 20 grudnia 2003, Samorządowa Konferencja „Samorząd wyzwania lokalne i globalne”
49. Wrocław, 20 grudnia 2003, Politechnika Wrocławska, Studencka Konferencja „Po co nam JOW?”
50. Toruń, 24 stycznia 2004, Dwór Artusa, XVIII Ogólnopolska Konferencja Samorządowa „Dlaczego Jednomandatowe Okręgi Wyborcze?” pod hasłem „Poseł z każdego powiatu”
51. Warszawa, 10 marca 2004, Sala Senatu Uniwersytetu Warszawskiego, debata „Większościowa czy proporcjonalna? Ordynacja wyborcza w Polsce. Jaka być powinna?”
52. Kielce, 17 marca 2004, Konferencja Naukowa „Jak wybierać naszych przedstawicieli do Sejmu? System wyborczy większościowy, czy proporcjonalny?”
53. Włocławek, 27 marca 2004, Urząd Miejski, I Zjazd Założycielski Krajowego Komitetu Referendalnego o Jednomandatowe Okręgi Wyborcze w Wyborach do Sejmu RP
54. Nysa, 24 kwietnia 2004, Teatr Nyski, I Konferencja Europeistyczna „Polska w przededniu wejścia do Unii Europejskiej. System wyborczy - Gospodarka – Samorząd”
55. Lublin, 31 maja 2004, Collegium Jana Pawła II KUL, Konferencja i dyskusja panelowa nt. „Jakiej ordynacji wyborczej potrzebuje Trzecia Rzeczpospolita”
56. 27 czerwca – 3 lipca 2004, II Marsz na Warszawę („Konferencja w drodze”)
57. Warszawa, 3 lipca 2004, Kino „Skarpa”, II Zjazd Krajowego Komitetu Referendalnego o JOW w Wyborach do Sejmu RP
58. Kielce, 18 września 2004, Kieleckie Centrum Kultury, III Zjazd Krajowego Komitetu Referendalnego o JOW w Wyborach do Sejmu RP
59. Wrocław, 23 październik 2004, Politechnika Wrocławska, Ogólnopolski Zjazd Studentów Zainteresowanych JOW
60. Kraków, 12 listopad 2004, Uniwersytet Jagielloński, Collegium Witkowskiego, IV Zjazd Krajowego Komitetu Referendalnego o JOW w Wyborach do Sejmu RP

sza jest propozycja wprowadzenia wyborów większościowych. Jest silne i niezależne politycznie lobby na rzecz takiej modyfikacji w postaci stowarzyszenia skupiającego setki osób z całej Polski. Ta idea PO jest mocno ulokowana w przemysłeniach i postulatach części opinii publicznej. Zaraz jednak Profesor dodaje: Sam podpisałem list w sprawie wyborów większościowych, ale mam coraz więcej wątpliwości. Sytuacja panująca w wielu okręgach wyborczych wcale nie wróży dobrze większościowym wyborom, bo już obecnie można tam zaobserwować polityczny klientelizm, który wraz z nowym systemem może tylko się umocnić (...)

19 grudnia 2004, Warszawa. W Kościele Matki Boskiej Zwycięskiej Pułkownik Antoni Heda „Szary” otrzymał, w ramach struktur kombatanckich, nominację na generała brygady i stanowisko Honorowego Naczelnego Komendanta Polskich Drużyn Strzeleckich.

Ruch Obywatelski na rzecz JOW wiele zawdzięcza „Szaremu” – sławnemu partyzantowi Kielecczyny, zdobywcy więzień Gestapo i UB. Gdy jeszcze kielkował, gdy nikt jeszcze nie dawał nam szansy sukcesu, na wielu naszych konferencjach – jakże często setki kilometrów od Warszawy – zjawiał się wysoki starszy Pan, by silnym głosem piętnować te siły, które niszczą Polskę suwerenną, by poprzeć nasz postulat fundamentalny – rozumny system wyboru posłów – jako warunek sine qua non naprawy państwa (cyt. A. Czachor).

22 grudnia 2004, „Nasz Dziennik” nr 299. W artykule „Uczcie się demokracji” cytuje refleksje JE Księdza biskupa Józefa Zawitkowskiego, wygłoszone 16 grudnia 2004 roku, do członków fundacji Sursum Corda przy Ołtarzu Ojczyzny w bazylice Św. Krzyża w Warszawie: *Brak nam demokratycznej ordynacji wyborczej. Chcę wybierać człowieka, a nie partię. Partia pokaże mi lidera, a tych twarzy nie chce lud.*

24 grudnia 2004, „Rzeczpospolita” nr 301, a w niej artykuł prof. Bogusława Banaszaka „Okręgi jednomandatowe czy wielomandatowe. Ile państw, tyle rozwiązań”, w którym m.in. czytamy: *Wprowadzenie okręgów jednomandatowych ustabilizowałyby system partyjny i sytuację polityczną.*

28 grudnia 2004, Karniewo, woj. mazowieckie. Uchwała RG Karniewa w sprawie poparcia projektu zmiany ordynacji wyborczej do Sejmu i Senatu RP.

29 grudnia 2004, Krasne, woj. mazowieckie. Uchwała i Stanowisko RG w Krasnem w sprawie poparcia projektu zmiany ordynacji wyborczej do Sejmu i Senatu RP.

30 grudnia 2004, Promna, woj. mazowieckie. Uchwała RG Promna w sprawie poparcia projektu zmiany ordynacji wyborczej do Sejmu i Senatu RP.

30 grudnia 2004, Gostynin, woj. mazowieckie. Uchwała Rady Miejskiej w Gostyninie w sprawie poparcia projektu zmiany ordynacji wyborczej do Sejmu i Senatu RP.

Grudzień 2004, Warszawa. Wydawnictwo Wyższej Szkoły Przedsiębiorczości i Za-

rządzenia im. L. Koźmińskiego, wydało książkę pt.: „Dobre państwo”, pod redakcją prof. Witolda Kieżuna i Jerzego Kubina. W części pierwszej znajdują się artykuły pod ogólnym tytułem „Dobre państwo – kryteria, oczekiwania i problemy projektowania”. Część drugą „Diagnozę i wnioski” otwiera wstęp prof. Kieżuna, w którym czytamy: *Z syntetycznej konkluzji bogatego, wielodyscyplinarnego zestawu referatów, komunikatów i głosów w dyskusji wyłaniają się ramy społecznego projektu przybliżania się do ideału dobrego państwa. Wchodzącyby tu w grę następujące działania:*

odbudowa rozbitej kultury zaufania do elity politycznej poprzez jej radykalną wymianę w wyniku wprowadzenia demokratycznej, jednomandatowej ordynacji wyborczej (JOW) i autentyczną realizację zasady przejrzystości działalności demokratycznej.

Problemowi ordynacji wyborczej Profesor Kieżun poświęca również istotny fragment swojego artykułu „Struktury i kierunki zarządzania państwem”, w szczególności paragraf zatytułowany „Decyzje strategiczne”, gdzie ponownie na pierwszym miejscu wymienia JOW.

W książce znajduje się również rozdział „Dobra ordynacja warunkiem dobrego państwa”, napisany przez prof. Jerzego Przystawę.

6 stycznia 2005, Polsat. W programie Tomasza Lisa „Co z tą Polską?” Marian Krzaklewski, nie wróżąc dobrze POPIsowi, powiedział że sposobem wyjścia z kryzysu jest wprowadzenie *ordynacji większościowej*, zgodnie zresztą z programem AWS-u.

10 stycznia 2005, „Rzeczpospolita”. A w niej artykuł Andrzeja S. Bratkowskiego, b. wiceprezesa NBP i Jacka Rostowskiego, profesora ekonomii na Uniwersytecie Środkowoeuropejskim w Budapeszcie (doradcy PKO etc.), „Droga wyjścia ze stanu niemocy”, z nadtytułem „Jedynym narzędziem walki z populizmem żerującym na naiwności wyborców jest instytucjonalne ograniczenie interwencji w gospodarkę”. W podsumowaniu autorzy piszą: *Do ograniczenia populizmu ekonomicznego potrzebna jest zmiana ordynacji wyborczej gwarantująca wyłonienie silnej większości parlamentarnej (JOW lub powrót do systemu d'Hondta) (...). Tego systemu nie da się utrzymać. Pytanie, a w którym kierunku pójdą nieuniknione zmiany? Z dotychczasowych propozycji zgłaszanych publicznie UDAŁO NAM SIĘ ZAREJESTROWAC: POSTULAT JOW, lustracji majątkowej polityków i bardzo ogólnikowe postulaty wzmocnienia władzy prezydenckiej.*

12 stycznia 2005, Nysa. Około 100 uczniów z nyskiego liceum „Carolinum” wysłuchało prelekcji Janusza Sanockiego „Demokracja i partiokracja”.

18-19 stycznia 2005, Warszawa. Janusz Sanocki i Jerzy Przystawa odbyli szereg spotkań. Relacja J. Przystawy:

Wczesnym południem, 18 stycznia, złożyliśmy wizytę w Episkopacie Polski, gdzie przyjęł nas JE Ksiądz Biskup Piotr Libera, Sekretarz Generalny Episkopatu Polski. Poinformowaliśmy Księdza Biskupa o celach, przedsięwzięciach i planach Ruchu JOW, a także zostawiliśmy materiały.

Janusz Sanocki

Relacja z Krakowa

12 listopada na Uniwersytecie Jagiellońskim odbył się IV Zjazd Krajowego Komitetu Referendalnego o JOW. Zjazd został zorganizowany przez Krakowski Komitet Referendalny, a osobami szczególnie poświęcającymi się przygotowaniu obrad byli: prof. Tomasz Gąsowski, prof. Leopold Zgoda i dr Kazimierz Głowacki.

W pierwszej części zjazdu (prowadzonej przez prof. Tomasza Gąsowskiego z UJ, przewodniczącego Krakowskiego Komitetu Referendalnego) poświęconej podsumowaniu naszej wiedzy o JOW referaty wygłosili: prof. Jerzy Przystawa, UW – „Konieczność i szanse zmiany ordynacji wyborczej”; dr Łukasz Wordliczek (UJ) – „JOW w USA”; dr Stefan Bielański (UJ) – „Reforma ordynacji wyborczej we Włoszech”; dr Grzegorz Kuca (UJ) – „Proporcjonalność w konstytucji RP” oraz dr Wisła Surażska „Wpływ partii politycznych i ordynacji na jakość elit politycznych”.

Tym z WoJOWników, którzy wątpią w konieczność stałego szukania nowych aspektów sprawy ordynacji poleciłbym wysłuchanie niezwykle ciekawego referatu dr Bielańskiego o szczegółach wielkiej zmiany ustrojowej we Włoszech czy znakomitego referatu dr Wisły Surażskiej, ilustrowanego wieloma danymi statystycznymi uzasadniającymi konieczność zachowania 460 posłów, przeprowadzania wyborów w JOW w jednej turze i poprawności wyboru dokonywanego przez społeczeństwo.

Stała, seminaryjna część naszych spotkań jest, wg mnie, konieczna z kilku względów. Po pierwsze – *repetitio mater studiorum*, a wraz z powtarzaniem nie tylko utrwalamy stare wiadomości, ale znajdujemy nowe argumenty, zauważamy nowe aspekty zagadnienia. Jak trafnie stwier-

dził ktoś w dyskusji, już wykonaliśmy prace za niejedną instytucję badawczą i zgromadziliśmy na prawdę liczącą się wiedzę na temat ordynacji. Pamiętajmy jednak, że czeka nas jeszcze wiele pracy, aby właśnie słuchacze tych nieustannych kursów, prowadzonych przez nasz Ruch od 10 lat, zostali nowymi wykładowcami.

Poza tym na naszych konferencjach ok. 10% stanowią zawsze nowi ludzie, dla których przedstawienie podstaw wiedzy nt. JOW jest konieczne. Tak też było i tym razem. Wśród 100 uczestników znalazło się wiele osób, które po raz pierwszy uczestniczyły w spotkaniu na temat JOW.

Podczas zjazdu reprezentowane były (wg zapisu na liście obecności): Czułów, Śrem, Kraków, Sosnowiec, Warszawa, Poznań, Częstochowa, Kielce, Bydgoszcz, Wrocław, Brzeziny, Nysa, Zielona Góra, Radom, Kietrz, Szczecin, Katowice, Wilczyce, Siennica. Szczególnie należy odnotować udział licznej grupy studentów z Politechniki Wrocławskiej, Uniwersytetu Szczecińskiego, z Nysy i z Krakowa.

O stanie organizacji naszych przygotowań mówił piszący te słowa Janusz Sanocki, zaś strategię dalszych działań i propozycje stanowiska przedstawił prof. Jerzy Przystawa, który został podczas zjazdu uhonorowany wyróżnieniem przyznanym przez Bydgoskie Forum Samorządowe. Odznakę wręczył p. Benedykt Partyka.

W drugiej części obrady prowadził prof. Leopold Zgoda, przewodniczący „Samorządnego Krakowa”, stowarzyszenia stale wspierającego nasze działania.

Odnotać należy udział mediów w konferencji prasowej przygotowanej przez rzecznika prasowego krakowskiego komitetu p. Władysława Tyrańskiego. Informacje z konferencji zamieściły „Gazeta Krakowska” i „Dziennik Polski”. Telewizja Polska Kraków nagrała i nadała wywiady.

Istota stanowiska przyjętego w Krakowie, polega na tym, iż do akcji referendalnej musimy podejść poważnie i dobrze ją przygotować. Samo zebranie 500 tys. podpisów (co nie jest wcale łatwym zadaniem – wystarczy popatrzeć jakie problemy ma Platforma) nie gwarantuje ogłoszenia referendum przez Sejm. Akcja musi mieć silne poparcie społeczne, a to mogą wykonać i pobudzić liczne komitety referendalne rozsiane w terenie i ich aktywne, poświęcający swój czas działacze. Tymczasem mamy dopiero 50 komitetów referendalnych, a potrzebujemy przynajmniej dwa razy tyle. Mamy ok. 100 Ho-

norowych Patronów Samorządowych, a wójtów, burmistrzów i prezydentów miast jest w Polsce ponad 2500 i 75% z nich to nasi potencjalni zwolennicy. Trzeba do nich dotrzeć i nakłonić do wsparcia działań na rzecz JOW, trzeba też pójść do szkół i przedstawić naszą ideę młodzieży. Tego wszystkiego nie zrobi, nie wiem nawet jak ofiarna grupa liderów, a przecież każdy z Was może być liderem, bo taka jest istota naszego ruchu otwartego.

Tymczasem (niestety) zamiast pracy mamy często pomysły jak tu pójść na skróty jakimś czarodziejskim sposobem. Niestety nie ma czarodziejskich sposobów. Nasz Ruch jest czarodziejskim zjawiskiem, bo powstał zupełnie społecznie, bez żadnych pieniędzy, nie ma władz, struktur, zaplecza a jednak się rozwija. Rozwinie się szybciej, jeśli do pracy stanie więcej robotników. Wtedy Andrzej Wajda nakręci nowy odcinek „Robotnicy JOW – 2005”.

Na następne zjazdy i konferencje przyjeżdżajcie, moi drodzy, bo to jest nasza praca i ogromny wysiłek organizatorów.

Długa (1,5-godzinna) rozmowa przebiegała w atmosferze pełnej zrozumienia i życzliwości dla naszych prac obywatelskich.

Wieczorem, na Wydziale Inżynierii Materiałowej PW, spotkaliśmy się z Warszawską Grupą JOW, na którą przybył również burmistrz Mińska Mazowieckiego, p. Zbigniewa Grzesiak, dzielnie towarzyszący nam na wielu konferencjach, a także p. Jan Jagielski, prezes Radia FAMA. Podczas spotkania omawialiśmy sytuację Ruchu i jakie przedsięwzięcia podjąć nam wypada w najbliższym czasie. Wcześniej odbyła się krótka konferencja prasowa, na której przedstawiliśmy nasze stanowisko wobec akcji referendalnej PO i nadchodzących wyborów.

19 stycznia, o godz. 12.00, rozpoczęła się konferencja zorganizowana przez p. Bartka Michałowskiego, w Business Center Club. Obradom przewodniczył Prezes BCC dr Marek Goliszewski, a mówcami byli wyłącznie „lektorzy” JOW: Bartłomiej Michałowski, potem piszący te słowa, następnie prof. Antoni Kamiński i na końcu Janusz Sanocki. Wszyscy czterej omówiliśmy różne aspekty postulatu JOW. Wystąpienie dr Goliszewskiego było bardzo interesujące, przedstawiało ocenę sytuacji gospodarczej w Polsce, na podstawie analiz BCC, a ocena ta daleko odbiega od różowych portretów sukcesu i dynamicznego wzrostu. Dr Goliszewski przedstawił dane ukazujące, że jest to coś w rodzaju chodzenia po ostrzu brzojki, co może skończyć się bardzo boleśnie. W naszych wystąpieniach, i ja, i Janusz Sanocki, nawiązywaliśmy do tego, próbując przedstawić jak wielkie jest znaczenie JOW dla gospodarki i rozwoju przedsiębiorczości. Tytuł referatu Sanockiego brzmiał: „JOW – wolna konkurencja i wolny wybór”.

Przedstawiane przez nas tezy spotykały się z życzliwym, a czasami wręcz entuzjastycznym przyjęciem ze strony obecnych na sali przedsiębiorców i członków BCC. Jeden z członków BCC, Prezes Tadeusz Browarek, wystąpił nawet do Zarządu BCC z wnioskiem o wydanie oficjalnego oświadczenia o poparciu BCC dla JOW. Ze strony uczestników, w żywej i trwającej kilka godzin dyskusji, padło wiele ciekawych opinii i spostrzeżeń. Obecny na sali Sędzia Trybunału Konstytucyjnego, b. senator i b. Generalny Komisarz Wyborczy, b. wiceminister MSWiA, p. Jerzy Stępień, zwrócił uwagę, że obecna ordynacja wyborcza jest rodzajem „sprzedaży związanej”, jak np. sprzedawanie pomidorów pod warunkiem, że kupi się jednocześnie podpaski higieniczne, co jest zrozumiałe dla przedsiębiorców, jako że taka „sprzedaż związana” jest nie tyle działaniem ekonomicznym ile nadużyciem na granicy przestępstwa. Sugerował, że pokazywanie tego jest dobrym argumentem dla przedsiębiorców, a młodzieży, natomiast, warto mówić, po prostu: „JOW są trendy!”.

Na sali było też paru sceptyków, jak np. b. wicemarszałek Sejmu, p. Jan Król, który, raczej nieśmiało, odwoływał się do jakichś „wartości etyczno-moralnych” tkwiących jakoby w ordynacji proporcjonalnej oraz do historycznych uwarunkowań europejskich, że przecież nie przez przypadek większość krajów europejskich stosuje rozwiązania partyjne.

Przygotowania do demonstracji w Święto Niepodległości w Krakowie.

Panu Bartkowi Michałowskiemu należą się duże brawa i słowa uznania za doprowadzenie do tego seminarium.

20 stycznia 2005, Warszawa. W wieku 92 lat zmarł Jan Nowak-Jeziorański. Jak każdy człowiek zajmujący się aktywnie polityką, miał swoich wielbicieli i nieprzejednanych przeciwników. Ludziom walczącym o sprawę JOW wypada pamiętać, że 1 marca 2002, z dalekiego Annandale, Jan Nowak-Jeziorański skierował list do uczestników II Walnego Zjazdu Stowarzyszenia na rzecz Zmiany Ordynacji Wyborczej „JOW”, w którym stanowczo opowiadał się za takim właśnie rozwiązaniem ustrojowym. Sprawę tę następnie szereg razy podnosił publicznie, w wywiadach prasowych, a także podpisując Apel do Prezydenta RP w tej sprawie, wiosną 2003.

21 stycznia 2005, Gostynin. Burmistrz Miasta Gostynina Włodzimierz Śniecikowski zgłosił akces do Krajowego Komitetu Referendalnego o JOW i dołączył do grona Honorowych Patronów Ruchu.

25 stycznia 2005, Wrocław. Na zaproszenie Wrocławskiego Oddziału UPR prof. Jerzy Przystawa mówił o Funduszu Obsługi Zadłużenia Zagranicznego i jego związku z ordynacją wyborczą.

26 stycznia 2005, Śrem, Klub Odlewnika. Z inicjatywy p. Tadeusz Rączkiewicza i Śremskiego Komitetu Referendalnego odbyło się spotkanie z liderami Ruchu JOW. Prelekcje wygłosili: prof. Tomasz Kaźmierski – „JOW szansą i warunkiem koniecznym dla rozwoju Polski z perspektywy doświadczeń brytyjskich”; prof. Jerzy Przystawa – „Moralno-polityczny aspekt wprowadzenia Jednomandatowych Okręgów Wyborczych w Polsce”; Janusz Sanocki – „JOW widziany z perspektywy samorządu lokalnego”.

Salę bardzo licznie wypełniała młodzież (ponad 150 osób) z klas maturalnych. W spotkaniu m.in. uczestniczyli: Marian Flaczyński, wójt g. Brodnicy; Leszek Dudziak, burmistrz m. Książa Wlkp.; Henryk Litka, burmistrz m. Dolska; Radosław Łucka, wiceburmistrz m. Śremu. Dziennikarze lokalnej telewizji „Relax” nagrali materiał ze spotkania oraz wystąpienia prelegentów.

27 stycznia 2005, Milanówek. Uchwała i stanowisko RM Milanówka w sprawie poparcia projektu zmiany ordynacji wyborczej do Sejmu i Senatu RP.

30 stycznia 2005. TVP2 w programie „Linia specjalna”, wyemitowała fragmenty wywiadów z Janem Nowakiem-Jeziorańskim, jakie red. Barbara Czajkowska przeprowadziła z nim na przestrzeni lat. Jan Nowak-Jeziorański powiedział m.in.: *Jest faktem, że w Polsce istnieje doprowadzone do skrajności upartyjnienie wszystkiego. Partia staje się w ogóle celem, drogą do spełnienia ambicji osobistych i moim zdaniem, to jest proces, który trzeba zmienić. (...) O ile konstytucja zdała egzamin, ordynacja wyborcza jest źródłem nieszczęścia, bo właśnie ordynacja wyborcza oddala tego przedstawiciela, tego reprezentanta od tych, których reprezentuje. To jest w tej chwili głosowanie na partię. Poseł jest daleko bardziej uzależniony od partii, aniżeli od wyborcy. (...) Tak, że moim zdaniem, kluczem do zmiany sytuacji w Polsce powinna być zmiana ordynacji wyborczej (...). Zmiana ordynacji na jednomandatową, uzależni reprezentanta od swojego okręgu, od wyborców, a nie od partii. On będzie musiał także liczyć się z partią, która mu umożliwi agitację przedwyborczą, kampanię.*

31 stycznia 2005, Irak. Zgodnie z dekretem Wysokiego Zarządcy Iraku, L. Paula Bremera z dnia 4 stycznia 2005, odbyły się wolne i demokratyczne

Stanowisko

IV Zjazdu Krajowego Komitetu Referendalnego o JOW w Wyborach do Sejmu RP Kraków, 12 listopada 2004

1. Krajowy Komitet Referendalny powołany przez Ruch Obywatelski na rzecz Jednomandatowych Okręgów wyborczych stawia sobie za cel doprowadzenie do zmiany systemu wyborczego i wprowadzenia wyboru posłów w Jednomandatowych Okręgach Wyborczych. Zbieranie podpisów pod wnioskiem referendalnym jest tylko etapem tego procesu. Konieczne jest prowadzenie szerokiej akcji informacyjnej na temat JOW, szerzenie wiedzy nt. ordynacji wśród społeczeństwa, a także organizowanie struktur zdolnych do skutecznego przeprowadzenia właściwego referendum.
2. Podjęta ostatnio inicjatywa Platformy Obywatelskiej zbierania podpisów pod wnioskiem o ogólnokrajowe referendum zawiera cztery pytania, z których każde dotyczy innego problemu, ma różną wagę i wymaga oddzielnego rozpatrzenia. Osłabia to skuteczność podjętej przez PO akcji. Jednak wobec zbierania podpisów przez tę partię pod wnioskiem o referendum m.in. w sprawie JOW, podejmowanie podobnej akcji przez Komitet Referendalny powodowałoby dezorientację społeczeństwa. W tej sytuacji Krajowy Komitet Referendalny będzie w dalszym ciągu prowadził działania przygotowawcze, akcję informacyjną, tak by ewentualne referendum (jeśli Platforma Obywatelska zbierze odpowiednią ilość podpisów i uzyska stosowną aprobatę Sejmu) zostało przeprowadzone z sukcesem.
3. Komitet Obywatelski zwraca uwagę, że ordynacja wyborcza, określa praktyczne funkcjonowanie demokracji i sprawa ta powinna stać się przedmiotem ogólnonarodowej poważnej i szerokiej dyskusji, z udziałem strony społecznej. Nie może ona ograniczać się jedynie do wypowiedzi zainteresowanych trwaniem obecnego stanu polityków, czy autorów obecnych rozwiązań prawnych w tym zakresie. Zwracamy się do stowarzyszeń naukowych, organizacji społecznych, samorządów i kadry naukowej polskich uczelni o wywieranie presji na władze by do takiej szerokiej, społecznej dyskusji doszło.
4. Z wielkim uznaniem witamy poparcie jakie postulatowi wprowadzenia JOW udzielają samorządowcy a zwłaszcza szeroki udział w Komitecie Referendalnym wielu bezpośrednio wybranych wójtów, burmistrzów i prezydentów miast polskich. Apelujemy do pozostałych gospodarzy gmin o akces do grona Honorowych Patronów JOW. Apelujemy do rad gmin o podejmowanie uchwał

poparcia dla idei JOW. Do tej pory uchwały takie podjęło kilkadziesiąt rad. Oczekujemy, że podobne kroki podejmą kolejne rady, co pozwoliłoby na znaczne zwiększenie skuteczności naszych działań.

5. Wszystkich zwolenników JOW, a w szczególności wszystkie lokalne komitety referendalne, wzywamy do wzmocnienia akcji wyjaśniającej cele JOW, organizowania spotkań i gromadzenia środków finansowych niezbędnych do skutecznego przeprowadzenia akcji referendalnej.
6. Wzywamy wszystkie komitety referendalne do podjęcia przygotowań do III Marszu na Warszawę, który planujemy wiosną 2005.
7. Oczekujemy, że media publiczne (radio i TV) w ramach swej misji publicznej udostępnią swe studia dla zaprezentowania naszego stanowiska i argumentów przez nas przedstawionych. Stanowić to będzie dowód, że media te rzeczywiście zasługują na miano publicznych.

Oświadczenie

Ruchu Obywatelskiego na rzecz Jednomandatowych Okręgów Wyborczych w sprawie sytuacji politycznej w kraju

System polityczny III RP zbudowany na fundamencie tzw. proporcjonalnej ordynacji wyborczej, wyczerpał swoje możliwości, a jego dalsze funkcjonowanie w tym kształcie kompromituje ideę demokracji. Podzielony na partie i partycjki (aktualnie składa się z 14 klubów i kół partyjnych plus 36 posłów tzw. niezrzeszonych) nie jest w stanie kierować państwem, a nawet nie wiadomo do jakiej partii należy premier i kto jest rządem, a kto opozycją.

W tej sytuacji jedynym sensownym wyjściem jest natychmiastowa zmiana systemu wyborczego i przyjęcie przez Sejm ordynacji, w której 460 posłów zostanie wybranych w Jednomandatowych Okręgach Wyborczych (JOW).

Przyjęcie takiej ordynacji nie wymaga zmiany konstytucji, albowiem na żadnej podstawie teoretycznej nie da się wykazać, iż wybory w JOW - w sensie proporcjonalności wyniku, albo w sensie proporcjonalnego podziału kraju na okręgi zamieszkałe przez mniej więcej równą ilość wyborców - są mniej „proporcjonalne” niż wybory wg obecnego systemu. Konstytucja natomiast nie przesądza, że użyte w art. 96 pojęcie „proporcjonalne” odnosi się do tzw. proporcjonalnych metod podziału mandatów poselskich między listy partyjne (co i tak jest niewykonalne) i nie nakazuje wyboru posłów w wielomandatowych okręgach wyborczych.

W tej sytuacji - powtarzamy raz jeszcze - wybory posłów w JOW nie są sprzeczne z obecnym zapisem art. 96 Konstytucji RP i wobec jawnego rozpadu systemu politycz-

ny wybory. Irakijczycy wybrali 275 posłów w JEDNYM OKRĘGU WYBORCZYM, według ordynacji proporcjonalnej, z progiem naturalnym, wg systemu rozdziału mandatów Hare (to nie pochodzi od Hare Krishna, tylko od adwokata i matematyka angielskiego Thomasa Hare'a. Tą metodą dokonuje się PROPORCJONALNEGO podziału mandatów pomiędzy 41 okręgów wyborczych w Polsce. A więc nie d'Hondt, nie Sainte-Lague, prosty lub zmodyfikowany, tylko Hare. Jeszcze jedna z nieskończonych możliwości manipulowania systemem wyborczym w ramach zasady „proporcjonalności”). Ten dekret wychodzi naprzeciw stanowisku Prezydenta Aleksandra Kwaśniewskiego, że Polacy nie dojrżeli jeszcze do amerykańskiego systemu wyborczego JOW. Irakijczycy do prawdziwej demokracji absolutnie nie dorosli, więc będą mieli zastosowaną WYŻSZĄ FORMĘ DEMOKRACJI, wybory „proporcjonalne”. Jest to sprawdzona przez Amerykanów metoda wychowywania niedorozwiniętych krajów: tę samą procedurę zastosowali zaraz po wojnie do podbitych Niemiec, Japonii i Włoch.

31 stycznia 2005, Skrzyszów, pow. tarnowski, woj. małopolskie. Rada Gminy w Skrzyszowie przyjęła stanowisko w sprawie poparcia projektu zmiany ordynacji wyborczej do Sejmu i Senatu RP.

1 lutego 2005, Kłodzko. Janusz Sanocki i Jerzy Przystawa wystąpili z tematem: „Rola i znaczenie ordynacji wyborczej do Sejmu. Dlaczego proponujemy JOW?” w Kłodzkim Ośrodku Kultury. W debacie uczestniczyło około 120 uczniów szkół średnich.

2 lutego 2005. W TV Puls, w programie publicystycznym „Pod Prąd”, Jerzy Zalewski, autor programu i prowadzący, rozmawiał o rabunku finansów Polski z p. Izabelą Falzmann oraz autorami książki „Via bank i FOZZ”: prof. M. Dakowskim i J. Przystawą. Program składał się z dwóch części. Część druga została wyemitowana **9 lutego 2005.** Rozmówcy wielokrotnie podkreślali wagę i znaczenie systemu wyborczego, zgodnie stwierdzając, że bez wprowadzenia JOW sprawa FOZZ-u nigdy nie zostanie rozwiązana.

8 lutego 2005, Warszawa. Po ponad dwuletnim oczekiwaniu, Trybunał Konstytucyjny w Warszawie rozpatrzył wniosek Rady Miasta Poznania o stwierdzenie niezgodności ustawy z dn. 16 lipca 98 r. Ordynacja wyborcza do rad gmin z Konstytucją RP.

Miasto Poznań na rozprawie reprezentowali: prof. Teresa Rabska, Anna Tyczka Woźniak – pełnomocnik wnioskodawcy, Andrzej Bielerzewski – radny RM Poznania, oraz Włodzimierz Urbańczak. Z całego wniosku Wysoki Trybunał wyłączył z rozpatrzenia najważniejszą część zakwestionowanych przepisów ustawy. Uznał, że gmina nie ma legitymacji prawnej, aby zadać Trybunałowi Konstytucyjnemu pytanie. Oddalone pytanie brzmiało: „Czy w świetle art. 32 Konstytucji RP, że *wszyscy są w wobec prawa równi* zapis w ustawie ustalający zasady wyborcze w gminach do 20 tys. mieszkańców jako większościowe i powyżej tej liczby, jako proporcjonalne – jest zgodny z konstytucyjną zasadą równości”. Werdykt: „Zaskarżone artykuły ustawy są zgodne z Konstytucją RP”.

Uzupełniamy: skarga RM Poznania w równym stopniu dotyczy gmin poniżej 20 tysięcy, jak i powyżej, zwraca bowiem uwagę na fakt, że głosując wg różnych ordynacji wyborczych, w zależności od miejsca zamieszkania, mieszkańcy Rzeczypospolitej nie są równi. Relacja równości jest przechodnia i zwrotna, jeśli mieszkaniec gminy Krynicy Morskiej nie jest równy mieszkańcowi Poznania, to tym samym mieszkaniec Poznania nie jest równy mieszkańcowi Krynicy Morskiej. Który z nich jest

„bardziej równy” jest kwestią dialektycznej interpretacji.

8 lutego 2005, Olszanka, pow. brzeski, woj. opolskie. Uchwała RG Olszanki w sprawie poparcia projektu zmiany ordynacji wyborczej do Sejmu i Senatu RP.

9 lutego 2005, Warszawa. Przedstawiciele Ruchu Obywatelskiego na rzecz JOW, Jerzy Przystawa i Włodzimierz Urbańczak, zostali przyjęci, w siedzibie Sekretariatu Episkopatu Polski, przez Przewodniczącą Konferencji Episkopatu Polski, JE Księdza Arcybiskupa Józefa Michalika. Podczas długiej rozmowy przedstawili Przewodniczącemu KEP cele, postulaty i działalność Ruchu. Ksiądz Arcybiskup wykazał zycielwe zainteresowanie sprawą i formami naszej działalności. Powiedział, że postulat JOW cieszy się zainteresowaniem wielu biskupów polskich, był też przedmiotem spotkań i dyskusji przy różnych okazjach. Ksiądz Arcybiskup podkreślił, że w takich kwestiach biskupi diecezjalni są suwerenni, dlatego byłoby właściwym, gdyby uczestnicy Ruchu, rozwijając działalność „u podstaw”, w terenie przekonywali ludzi do słuszności założeń JOW i utrzymywali w tej sprawie kontakt ze swoimi duszpasterzami.

12-13 lutego 2005, Sanktuarium w Kalwarii Zebrzydowskiej. Na zaproszenie dominikanina O. Tomasza Pawłowskiego, Janusz Sanocki i Jerzy Przystawa uczestniczyli w rekolekcjach zorganizowanych przez absolwentów krakowskiego Duszpasterstwa Akademickiego „Beczka”. Program rekolekcji przewidywał, oprócz nauk o charakterze religijnym, również wystąpienia z zakresu zagadnień społecznych. I tak z referatem nt. JOW wystąpił prof. Jerzy Przystawa. Jego referat spotkał się z bardzo dobrym przyjęciem uczestników (około 100 osób). Wywiązała się gorąca dyskusja, pytano, co można zrobić dla wprowadzenia JOW i jak włączyć się w działania Ruchu. Zdecydowane poparcie dla sprawy wyraził O. Tomasz Pawłowski. Warto dodać, że na rekolekcjach swoje świadectwo złożył były prezes „Optimusa” Roman Kluska oraz związany z „Beczką” historyk Stanisław Orzech, który mówił o tożsamości europejskiej.

13 lutego 2005. Tygodnik „Niedziela” (nr 7) publikuje artykuł Jerzego Przystawy pod tytułem: „Jan Nowak-Jeziorański: Pięć rad dla Polski”.

19 lutego 2005, New York. Prezydent Szczecina Marian Jurczyk mówił o konieczności wprowadzenia JOW na spotkaniu z Polonią Nowojorską w Centrum Polsko-Słowiańskim (patrz str. 14-15).

21 lutego 2005, Kraków. Na otwartym spotkaniu SLD przewodniczący partii Krzysztof Janik na pytanie, czy SLD jest już gotowa poprzeć zmianę ustrojową poprzez uchylene ordynacji proporcjonalnej na rzecz większościowej, odpowiedział, że nie. W uzasadnieniu swojego stanowiska podał: *Przy ordynacji większościowej JOW do parlamentu wchodzi same Stokłosy, a poza tym JOW skutkuje nadreprezentacją w parlamencie zwycięskiej opcji.* Ponadto szef SLD wyraził przekonanie do systemu wyborczego w Niemczech. Jego zdaniem Sejm RP powinien składać się z 200 posłów wybranych w okręgach jednomandatowych, pozostali 260 powinno pochodzić z list wojewódzkich.

23 lutego 2005, Wałcz. Uchwała i Apel RKR Powiatu Wałeckiego.

26 lutego 2005, Rościno. W dawnym Pałacu Arcybiskupów Poznania, obecnie Dom Rekolekcyjny, na zaproszenie dominikanina O. Tomasza, Włodzimierz Urbańczak i Jerzy Przystawa przedstawiali ideę JOW na spotkaniu integracyjnym ab-

nego RP wzywamy posłów Sejmu, ze wszystkich ugrupowań, a zwłaszcza tych, którzy deklarują się jako zwolennicy JOW o natychmiastowe przyjęcie gotowego, opracowanego przez nasz Ruch, projektu jednomandatowej ordynacji wyborczej, tak aby najbliższe wybory mogły wyłonić Sejm stabilny, zdolny do rządzenia, złożony z posłów odpowiedzialnych przed wyborcami. Jak widać bowiem, oprócz jawnej śmieszności obecnych rozwiązań, teoretyczna odpowiedzialność posłów przed partią, wysuwającą ich na listy kandydatów, jest czystą iluzją.

Zwracamy jednocześnie uwagę, że dążenie partii opozycyjnych do jak najszybszych wyborów, które miałyby zostać przeprowadzone wg ordynacji „proporcjonalnej” nie przyniesie żadnej istotnej zmiany ustrojowej i zmieni jedynie – przejściowo, jak pokazuje doświadczenie 4 kadencji – polityczne dekoracje. Tylko zmiana systemu wyborczego i wprowadzenie JOW, usunie podstawową wadę ustrojową państwa, ustabilizuje sejmową większość i przywróci możliwość działania dla dobra Polski.

Ruch Obywatelski na rzecz JOW

5 marca 2005 r.

Janusz Baczyński

Zniekształcenie woli wyborców

Jednym z najczęstszych argumentów za ordynacją proporcjonalną, a przeciw jednomandatowym okręgom wyborczym (JOW) jest ten, że w ordynacji proporcjonalnej skład sejmu* lepiej odwzorowuje rozkład postaw politycznych obywateli, a zatem decyzje, jakie potem sejm podejmuje, są bardziej zgodne z preferencjami politycznymi wyborców, niż przy wyborach w JOW kształtującymi sejm dwupartyjny, i niewielkie, np. kilkunastoprocentowe, grupy wyborców mogą nie mieć swoich reprezentantów w takim sejmie. Na pierwszy rzut oka ten argument jest słuszny, ale tylko na pierwszy rzut oka. Rozważmy całe zagadnienie dokładnie.

Trzeba zacząć od tego, że sama zasada demokracji, demokratycznego głosowania, w którym wygrywa większość, zakłada zniekształcenie woli wyborców. Jeśli bowiem za jakąś decyzją zagłosuje 51% wyborców, a przeciw 49% – to decyzja będzie

podjęta przy zniekształceniu woli właśnie 49% wyborców – oni głosowali na NIE, a demokratycznie podjęto decyzję TAK. Wybory nie kończą demokratycznego procesu podejmowania decyzji politycznych. Owszem, w przypadku ordynacji proporcjo-

* Wszędzie gdzie piszę „sejm” z małej litery, mam na myśli sejm w jakimś przykładowym demokratycznym kraju.

nalnej kilkunastoprocentowa grupa wyborców może dostać się do sejmu, ale przecież w sejmie decyzje podejmowane są większością głosów, więc i tak jeśli za daną decyzją będzie tylko te kilkanaście procent, to ta decyzja NIE przejdzie – czyli ostatecznie decyzja polityczna sejmu, będzie jednakowa przy obu ordynacjach.

Powyższe rozumowanie jest jednak uproszczone. W praktyce przy ordynacji proporcjonalnej najczęściej pojedyncza partia nie zdobywa większości mandatów i dlatego do przegłosowywania ustaw tworzona jest koalicja. Co z tego może wyniknąć? W koalicji mała partia może przepchnąć swoje partykularne postulaty, nawet te, przeciw którym duża partia normalnie głosowałaby przeciw, no ale, aby koalicja się utworzyła, musi w tej kwestii głosować wbrew swoim poglądom. Dochodzi wtedy do złamania zasad demokracji i mniejszość rządzi większością! Jeśli mniejsza partia koalicyjna dostała 10% głosów, to zniekształcona zostanie wola 90% wyborców!

Mało tego, właśnie ordynacja proporcjonalna zachęca partie do formułowania takich partykularnych, godzących w dobro wspólne postulatów, w nadziei właśnie na to, że w sprzyjających okolicznościach, których w wielopartyjnym sejmie nie brakuje, narzuci swoją wolę większości. Kandydat w JOW, który opowiada się za partykularnymi postulatami, na ogół przegrywa z kandydatem opowiadającym się za dobrem większości, czyli w woJOWniczym sejmie partykularne postulaty pojawiają się rzadko i przepadają w gło-

sowaniach. Stwierdzenie, że skoro przy systemie JOW formują się dwie duże partie, to sejm nie odzwierciedla wielości postaw wyborców jest fałszywym uproszczeniem. W rzeczywistości w JOW kandydaci, aby zdobyć dużą liczbę głosów, starają się zająć stanowisko we wszystkich, nawet wydawałoby się marginalnych, kwestiach politycznych – każda taka kwestia jakąś tam liczbę wyborców interesuje i ta garstka głosów może zaważyć na wyniku wyborów, więc kandydaci tego nie lekceważą. W efekcie nie potrzeba dużej liczby partii w sejmie wybranym w JOW-ach, aby sejm zajmował się szerokim zakresem zagadnień, w tym zagadnieniami dotyczącymi wąskich mniejszości – bo posłowie, skoro wygrali wybory w swoim jednomandatowym okręgu, znaczą – zajęli stanowisko w największej możliwej liczbie kwestii politycznych, począwszy od tych najważniejszych dotyczących wszystkich obywateli do najmniej ważnych, dotyczących nawet całkiem nielicznych mniejszości. Dają to tę przewagę „uniwersalnych” posłów z JOW nad partiami „specjalistkami” z wyborów proporcjonalnych, że w sejmie zawsze decyzje są podejmowane przez wszystkich posłów – niezależnie, czy są specjalistami od danej sprawy, czy nie. W sejmie proporcjonalnym przy takich głosowaniach „obojetnych” dla danej partii w zasadzie powinna się ona wstrzymać od głosu, ale w praktyce najczęściej jest to okazja do „sprzedania” się innej partii, która jest daną kwestią żywotnie zainteresowana. W ten sposób łatwo może dojść do

solwentów duszpasterstwa akademickiego. Myślą przewodnią rozważania i refleksji była kwestia osobistej odpowiedzialności za dokonywane wybory w codziennym życiu. Po wykładzie prof. Przystawy pt. „Mądrość wyborów politycznych”, wywiązała się bardzo gorąca dyskusja, którą można podsumować pytaniem: „Jak najszybciej wprowadzić JOW?”.

26 lutego 2005, Wrocław. Kazimierz Helebrandt i Jerzy Gieysztor dyskutowali o JOW – „Czas na Jednomandatowe Okręgi Wyborcze” – na zebraniu Zrzeszenia Publicystów Polskich Piast.

28 lutego 2005, TVN 24. W programie „Szkoła powiększająca” wystąpił Krzysztof Daukszewicz, komentując sytuację polityczną ostatnich dni w Polsce, powiedział: „Gdyby chcieć poważnie myśleć o naprawie państwa należałoby niezwłocznie zmienić ordynację do Sejmu i wprowadzić jednomandatowe okręgi wyborcze”.

28 lutego 2005, Wałcz. Oświadczenie Klubu Radnych Obywatelskiego Ruchu Samorządowego „Przyszłość” Rady Powiatu Wałeckiego.

Luty 2005, Śrem. W „Tygodniku Ziemi Śremskiej” (z 3 i 10 lutego) relacja ze spotkania z liderami Ruchu, jakie odbyło się 26 stycznia, a także wywiad z Januszem Sanockim. Sprawozdanie z tego spotkania zamieścił również „Kurier Śremski”.

2 marca 2005, Warszawa. W Klubie Myśli Państwowotwórczej Centrum im. Adama Smitha odbyła się debata na temat: „Ustrój i organizacja Państwa – podział kompetencji między organami władzy państwowej”. Zespół ekspertów CAS pod kierownictwem Ireneusza Jabłońskiego przygotował Program Naprawy Państwa Polskiego. W polemice dyskusyjnej wypowiadali się: Kazimierz M. Ujazdowski, Marek Kotlinowski (LPR) i Eugeniusz Kłopotek (PSL). Ireneusz Jabłoński stwierdził, że Centrum proponuje dla Polski parlament dwuizbowy z wyborami w JOW do obu izb. Liczba posłów ma być bliższa obecnej. W tej kwestii Ujazdowski stwierdził, że widzi Senat 30 osobowy wybierany w JOW, co do Sejmu nie zajął stanowiska. Poseł Kłopotek powiedział, że PSL nie zgadza się na JOW, gdyż obawiają się wybrania „460 posłów powiatowych i jak z tego sklecić później rząd?”. Proponują system mieszany. Postulat JOW mocno akcentowali obecni na spotkaniu warszawscy woJOWnicy: M. Dakowski, J. Jagielski, B. Michałowski i M. Wis, wspierani przez naszych sojuszników z portalu www.prawica.net

5 marca 2005. Oświadczenie Obywatelskiego Ruchu na rzecz JOW w sprawie sytuacji politycznej kraju (patrz str. 11-12).

6 marca 2005. Oświadczenie Ruchu opublikował w internecie płocki dodatek „Gazety Wyborczej”.

10 marca 2005, Warszawa. Z inicjatywy prof. Andrzeja Czachor Warszawska Grupa Ruchu JOW zorganizowała spotkanie dla nauczycieli akademickich, pracowników i studentów Politechniki Warszawskiej pod hasłem „Nadchodzą maJOWe igrzyska”.

11 marca 2005, Nysa. Odbyło się spotkanie Nyskiego Komitetu Referendalnego o JOW. Zebrani (16 osób) omówili bieżącą sytuację, zapoznali się z treścią oświadczenia Ruchu i podpisali je, a także ustalili plan działania na najbliższy okres.

12 marca 2005, Opole. W regionalnej Telewizji Opole, w programie „Minał tydzień” pod redakcją Andrzeja Buchowskiego, Janusz Sanocki mówił o JOW i obecnej sytuacji, w której nowe wybory nie przyniosą żadnego rozstrzygnięcia.

18 marca 2005, Kalisz. Jerzy Gieysztor i Kazimierz Helebrandt przedstawiali istotę problemu wyborczego i perspektywę wprowadzenia JOW w II LO im. Tadeusza Kościuszki. Spotkanie pod hasłem „Czas na Jednomandatowe Okręgi Wyborcze” zorganizował powołany niedawno Kaliski Klub Dyskusyjny.

Wcześniej, dla pisma „Liberum Veto”, redaktor Andrzej Orkowski przeprowadził z Jerzym Gieysztozem wywiad, dostępny także na kilku kaliskich portalach internetowych.

21 marca 2005, Wałbrzych. Z inicjatywy p. Jerzego Piotrkowskiego zawiązał się Wałbrzyski Komitet Referendalny.

23 marca 2005, Warszawa. W siedzibie Platformy Obywatelskiej, przy Alejach Ujazdowskich, odbyło się forum po hasłem „JOW w wyborach samorządowych”. Referaty wygłosili: dr Wisła Surażska, prof. Michał Kulesza i Jerzy Przystawa. W spotkaniu uczestniczyło ponad 100 osób, w tym grupa warszawskich WoJOWników. Z posłów PO obecni byli Andrzej Czerwieński, Bronisław Komorowski, Waldy Dzikowski i Leszek Samborski.

24 marca 2005, Polsat. W programie Tomasza Lisa „Co z tą Polską?” Sebastian Florek, poseł SLD, powiedział, że JOW można by wprowadzić już w najbliższych wyborach, i że w SLD niektórzy o tym mówią. *Jeśli PO też popiera taką zmianę, to jest to możliwe, a wówczas była by rzeczywista zmiana.*

29 marca 2005. W związku z wydaniem przez Sąd Okręgowy w Warszawie wyroku w tzw. aferze FOZZ liderzy Ruchu JOW: Izabela Falzmann, profesorowie Mirosław Dakowski i Jerzy Przystawa (autorzy książki „Via Bank i FOZZ”) udzieliли szeregu wywiadów w prasie, radiu i telewizji. Izabela Falzmann wystąpiła w TV „TRWAM” oraz udzieliła wywiadów dla dzienników „Fakt” i „Życie Warszawy”. Prof. Dakowski w TVN 24 (o godz. 21.00-24.00). Prof. Przystawa w „Kurierze” w TVP3, w I programie Polskiego Radia; w Radio Wrocław i RMF FM, udzielił też wywiadów „Gazecie Krakowskiej”, „Dziennikowi Zachodniemu”, „Życiu Warszawy” i tygodnikowi „Nasza Polska”

Marzec 2005, „Znaki Nowych Czasów” (nr 15) publikują artykuł Macieja Płażyńskiego pt.: „Imperatyw debaty publicznej”, w którym czytamy: *Politolodzy zwracają uwagę na dużo większą stabilność rządów oraz łatwiejszą wymienialność elit przy ordynacji większościowej. Nie mam więc wątpliwości, postulat Platformy jest słuszny i należy go poprzeć. Wątpliwości może tylko budzić zupełne przemilczenie faktu, że od lat działa już w naszym kraju szeroki Ruch na rzecz Jednomandatowych Okręgów Wyborczych, skupiający głównie samorządowców i popierany przez wielu wybitnych intelektualistów. Ruch ten rozszerza się w szybkim tempie, wprost proporcjonalnie do narastania objawów słabości państwa. Wiadomo z publikowanej w Internecie korespondencji, że przywódcy ruchu zapraszali Platformę do współpracy i nie doczekali się odpowiedzi. W mojej ocenie rozpraszanie sił w tej sprawie i generowanie konkurencji – kto zawłaszczy popularne i słuszne hasło, nie jest najprostszą drogą do naprawy polskiego systemu wyborczego. Warto byłoby zatem, aby Platforma po prostu przystąpiła do Ruchu JOW, który już wcześniej powstał i ma w tej sprawie spory dorobek.*

złamania zasad demokracji, bo niekoniecznie z dwóch partii sobie przeciwnych w danej kwestii akurat partia mająca więcej głosów kupi partię obojętną i znowu mniejszość wygra z większością. Nawet jest prawdopodobniejsze, że partia mająca więcej głosów nie pomyśli, żeby „kupować” sobie głosy do sprawy, która według pozorów wygląda na wygraną.

Podsumowując: wbrew pozorom to właśnie przy ordy-

nacji proporcjonalnej dochodzi częściej do zniekształcenia woli wyborców, a na dodatek te zniekształcenia mogą być ogromne i dochodzić do dziesięćdziesięciu paru procent (obserwacja polskiego Sejmu potwierdza takie przypadki), co drastycznie łamie podstawową zasadę demokracji, że decyduje wola większości.

Janusz Baczyński

Kielce, 3 stycznia 2005

Fragment wystąpienia Prezydenta Szczecina Mariana Jurczyka

na spotkaniu z Polonią nowojorską

(Nowy Jork, Centrum Polsko-Słowiańskie, 19 lutego 2005)

Niestety, rok obecny jest rokiem szczególnym. Mają się bowiem odbyć w tym roku i wybory parlamentarne, i wybory na Urząd Prezydenta, a jeszcze do tego referendum o konstytucję europejską. Jest to więc czas burzliwy, czas wielkiej politycznej młotki, czas hałasu medialnego, wielkiej manipulacji społecznej. Nic nie wskazuje na to, że przed tymi wyborami uda się oczyścić elitę polityczną Rzeczypospolitej z agentury, i tej rodzimej i tej obcej, że uda się w sposób zasadniczy zmienić pookragłostołową scenę polityczną.

Takie oczyszczenie się nie uda i nie jest możliwe, ponieważ przeskadza temu fatalny system wyborczy, system, który sam w sobie generuje korupcję, sprzyja mafijności i niejasności sceny politycznej i ukrytych powiązań pomiędzy różnymi politykami i różnymi grupami polityków. Jest to tak zwana ordynacja proporcjonalna w wyborach do Sejmu, która stanowi najpoważniejszą wadę ustrojową Rzeczypospolitej, wadę podobną do nieszczęsnego ongiś *liberum veto*. Jest to ordynacja wyborcza, która narusza nasze prawa obywatelskie, przede wszystkim nasze bierno prawo wyborcze, i nie pozwala obywatelowi Rzeczypospolitej na kandydowanie do Sejmu inaczej niż za uprzednia

zgodą i aprobatą jakiejś partyjnej koalicji. Ordynacja, która łamie konstytucyjną zasadę równości, gdyż uprzywilejowuje partyjne „biura polityczne”, daje ogromną władzę w ręce tzw. partyjnych baronów. To ta ordynacja powoduje, że z wyborów na wybory, bez względu na to, jak pogarsza się sytuacja i wewnętrzna, i międzynarodowa Polski, wciąż ta sama elita pozostaje przy władzy.

Jako Prezydent Miasta Szczecina mam zaszczyt należeć do grona Samorządowych Patronów Ruchu Obywatelskiego na rzecz Jednomandatowych Okręgów Wyborczych. Do grona tego należy obok mnie około 100 innych prezydentów i burmistrzów miast polskich. Ruch ten ukazuje drogę wyjścia z impasu, w jakim znalazł się nasz kraj, drogę autentycznej wymiany elity politycznej, drogę naprawy Rzeczypospolitej. Jako zasadniczy krok naprawy widzimy usunięcie tej najważniejszej wady ustrojowej, jaką jest fatalna ordynacja wyborcza i wprowadzenie zasady wyboru takiej, jaką od ponad 200 lat posługują się obywatele Stanów Zjednoczonych: wyboru posłów w jednomandatowych okręgach wyborczych. Tylko jeden poseł z okręgu, ten, który uzyskuje największą ilość głosów w otwartym, obywatelskim konkursie.

Przedstawiając tę propozycję mamy za sobą nie tylko wieki demokracji w Ameryce, w Wielkiej Brytanii, Kanadzie i dziesiątkach innych krajów. Mamy za sobą także już i polskie doświadczenie. W roku 2002 po raz pierwszy przeprowadzone zostały w Polsce tzw. bezpośrednio wybory wójtów, burmistrzów i prezydentów miast. Po raz pierwszy to nie jakieś koterie partyjne desygnowały gospodarzy miast i gmin, lecz prawdziwego wyborcu dokonali ich mieszkańcy. Warto wiedzieć, jak wypadły te wybory? Ponad 75% mandatów wójtów, burmistrzów i prezydentów miast uzyskali kandydaci nie wysunięci przez żadne partie polityczne! Była to prawdziwa rzeź wszystkich partii politycznych, od lewicy do prawicy.

Jest to ogromne doświadczenie Polaków, którzy mogą teraz sami przekonać się czy sposób wyboru, jakim od wieków posługują się Amerykanie, jest lepszy czy gorszy od wyboru dokonywanego przez partyjne koterie? Czy nasze gminy na takich wyborach skorzystały czy straciły? Czy do władzy, w wyniku takich wyborów doszli ludzie skorumpowani, umacznani w afery i niejawne związki, czy bogacze, którzy za piwo i kiełbaski przekupili tzw. elektorat, czy też jest to doświadczenie pozytywne, pozytywnie wpływające na gospodarowanie i zarządzanie gminą?

Oczywiście, nie mogę być sędzią w tej sprawie, gdyż to ja jestem egzaminowany i ja podlegam ocenie. Na podstawie jednak tego, co do mnie dociera z różnych stron Polski uważam, że jest to zmiana pozytywna, ukazująca zalety jednomandatowego wyboru. Jeśli wyborcy dokonali złego wyboru wybierając mnie na prezydenta Szczecina, to niebawem będą mieli okazję swój błąd naprawić i powołać na moje miejsce kogoś innego. I dlatego wierzę, jestem o tym głęboko przekonany, że jest to propozycja słuszna, prosta i konkretna, którą łatwo przeprowadzić, która nie wymaga nakładów finansowych, a jej skutki byłyby zbawienne dla naszego kraju. Wybory w jednomandatowych okręgach wyborczych wreszcie przecięłyby pępowinę łączącą III Rzeczpospolitą z PRL. Na ostateczne przecięcie tej pępowiny czeka dzisiaj cała Polska. Mam nadzieję, że nasi Rodacy, którzy zdecydowali się żyć i pracować w Ameryce, pomogą w tym, żeby z Ameryki do Polski przychodziły nie tylko hamburgery i cheesburgery, MacDonaldisy i adidasy, ale rozwiązania ustrojowe, które zapewniły Ameryce i jej obywatelom przodującą pozycję wśród narodów świata.

Cały tekst dostępny w Internecie na:
www.jow.org.pl

List

Warszawa, 31 marca 2005 r.

Prof. zw. dr. hab. Witold Kieżun
Akademik, członek International Academy
of Management USA
Profesor Wyższej Szkoły Przedsiębiorczości i Zarządzania
im Leona Koźmińskiego w Warszawie
b. Dyrektor Zespołu Ekspertów ONZ

Wielce Szanowny Pan Profesor Jerzy Przystawa,

Nie mogąc osobiście uczestniczyć w Zjeździe chciałbym przekazać wszystkim uczestnikom serdeczne pozdrowienia i zapewnienia pełnego poparcia idei większościowej Jednomandatowej Ordynacji Wyborczej we wszystkich organach samorządowych oraz w Sejmie i Senacie.

Jak wykazały ostatnie badania naukowe tego typu ordynacja jest udziałem 84% ludności demokratycznego świata. Paradoksem jest fakt, że my, Polacy, nie należymy do tej grupy, mimo teoretycznej przynależności do grupy krajów demokratycznych.

Obowiązująca, tzw. proporcjonalna, ordynacja wyborcza jest antydemokratyczna, umożliwiająca dobór elity politycznej niereprezentującej elementarnego poziomu moralności i przyzwoitości. Masowe nadużycia, nazywane obecnie eufemistycznie „przekrętami”, są udziałem elity politycznej i jednym z głównych źródeł naszych niedoborów finansowych. Stąd pilnie występuje niezbędna potrzeba upowszechnienia świadomości źródeł naszych trudności i dalszego rozwijania masowej, dynamicznej, ogólnospołecznej akcji doprowadzenia do radykalnej zmiany ordynacji.

Potwierdzając swój permanentny akces do tej akcji wyrażam nadzieję na ostateczny sukces naszej działalności, tym bardziej że nie wymaga ona zmiany Konstytucji. W pełni zgadzam się z tezą, że wybory systemem JOW są proporcjonalne w sensie podziału kraju na jednomandatowe okręgi w stosunku do liczby mieszkańców i tym samym relacji pomiędzy liczbą mandatów i liczbą osób uprawnionych do głosowania. Konstytucja nie przesądza zasady, że proporcjonalność ma być odniesiona do skomplikowanej obliczanej liczby mandatów przypadających poszczególnym listom partyjnym.

W pełni zgadzam się z tezą, że wybory systemem JOW są priorytetowym warunkiem radykalnego uzdrowienia stosunków społecznych i sytuacji finansowej naszej Ojczyzny.

Witold Kieżun

Biura Ruchu:

Krajowe Biuro Ruchu na rzecz JOW we Wrocławiu
ul. Białokörnica 3/1, 50-134 Wrocław, tel. (071) 342 46 44, e-mail: spes@spes.wroc.pl

Biuro Ruchu na rzecz JOW w Bydgoszczy:
Benedykt Partyka, ul. Bernardyńska 3, 85-029 Bydgoszcz
tel./fax (052) 345 88 94, kom. 0604 44 01 66, e-mail: kfsben@wp.pl

Biura Ruchu na rzecz JOW w Gdańsku:
Lila Badurska, ul. Heweliusza 10/3, 80-890 Gdańsk, tel. (058) 301 64 37
Stefan Grabski, ul. Batorego 16/1A, 80-251 Gdańsk, e-mail: stefangrabski@wp.pl

Stowarzyszenie Ruchu na rzecz Rozwoju Ziemi Kazimierskiej
„Twój Samorząd” – „Poseł z każdego powiatu” w Kazimierzy Wielkiej
Tadeusz Bryła, ul. Sienkiewicza 39, Kazimierza Wielka, tel. (041) 352-18-52, e-mail: bryla@xl.wp.pl

Biuro Ruchu na rzecz JOW w Kielcach:
Jan Jagielski, ul. Piotrkowska 12, 25-510 Kielce, tel./fax (041) 344 45 81,
e-mail: jjagielski@radiofama.com.pl

Biuro Ruchu na rzecz JOW w Kłodzku:
Jan Pokrywka, Stowarzyszenie Kłodzkiego Samorządu, ul. Bohaterów Getta 1 B, 57-300 Kłodzko,
tel./fax (074) 867 93 13, e-mail: kontrakt@alpha.net.pl

Biuro Ruchu na rzecz JOW w Krośnie:
Jan Zolgird Staniek, Rynek 17, 38-400 Krosno, tel. 0605 356 777, e-mail: jan-arkona@poczta.wp.pl

Biuro Ruchu na rzecz JOW w Nysie:
Janusz Sanocki, Redakcja „Nowin Nyskich“, ul. Prudnicka 3, 48-304 Nysa,
tel./fax (077) 433 46 78, 433 04 14, e-mail: nowinys@op.onet.pl

Biuro Ruchu na rzecz JOW w Poznaniu:
Włodzimierz Urbańczak, ul. Zakopiańska 52, 60-467 Poznań, tel. 0603 747 653,
e-mail: w.urbanczak@wp.pl

Biuro Ruchu na rzecz JOW w Warszawie:
Miroslaw Dakowski, ul. Niemodlińska 52, 04-635 Warszawa, tel. (022) 812 08 06,
e-mail: dakowy@elektron.pl

Strony internetowe: www.jow.pl www.popieramJOW.pl
Zaprzyjaźnione strony: <http://www.mazowsze.k-raj.com.pl> <http://www.normalne.pl/>
www.madison.org.pl www.prawica.net www.nowykurier.com www.opcja.pop.pl

Konto Stowarzyszenia na rzecz JOW:
Stowarzyszenie na rzecz Zmiany Systemu Wyborczego
Jednomandatowe Okręgi Wyborcze
ul. Białokörnica 3/1, 50-134 Wrocław Poland
Nr konta (Account number): 75 10203714 0000 4202 0084 7335

Biuletyn Informacyjny Ruchu na rzecz Jednomandatowych Okręgów Wyborczych
Redaktorzy wydania: Romuald Lazarowicz (e-mail: lazarowicz@post.pl) i Agnieszka Przystawa

W każdym numerze pisma „Nowy Kurier” (Toronto), „News of Polonia” (Pasadena), „Kurier Zachodni” w Australii i w miesięczniku „Opcja na Prawo” (Wrocław) publikowany jest jeden z tekstów prof. Jerzego Przystawy.

Numer zamknięto 3 kwietnia 2005 r. Nakład: 500 egz., koszt 1 egz. 2,50 zł